

## Prof. dr. Marija Bevčar Bernik

### BIOGRAFIJA:

Marija Bevčar Bernik je slovenska zdravnica in znanstvenica. Rodila se je 25. marca 1929 v Gorenjem Polju in je obiskovala italijansko gimnazijo v Gorici. Leta 1945, po koncu druge svetovne vojne, so med narodnozavednimi Slovenci, zlasti katoličani, povzročile velik preplah likvidacije, ki so jih izvajale komunistične oblasti. Ker se je na spisku znašel tudi Marijin oče, se je družina zatekla v Italijo. Marija je bila tedaj stara 16 let. V begunskem taborišču v Senegalii v Italiji je nadaljevala šolanje na gimnaziji, ki so jo vzpostavili slovenski begunci, leta 1948 pa je z odliko maturirala na klasičnem liceju v Gorici. Kot begunka se ji je s pomočjo neke katoliške karitativne fundacije ponudila možnost za študij medicine v španski Zaragozi. Tam je leta 1952 z odliko doktorirala in postala doktorica medicine, v Madridu pa je opravila še dveletni podiplomski študij na področju splošne medicine in pediatrije. Leta 1966 je postala diplomirana specialistka za interno medicino, od 1976 do upokojitve pa tudi konzultantka za bolezni ledvic. Poročila se je z dr. Jožetom Bernikom. Od 1958 do upokojitve je delala kot izredna profesorica za interno medicino.

Marija je bila podpornica in donatorka projekta Domovina. Z možem sta veliko storila za ljubo Slovenijo. Bila sta tudi velika ljubitelja umetnosti in sta družinsko zbirko, ki je krasila njun dom v Chichagu, podarila Zavodu svetega Stanislava in Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani.

Njena pot se je končala 18. marca 2016 v Ljubljani.

### DELO in DOSEŽKI:

Ko je Marija postala raziskovalka, so ji opremili moderen laboratorij. Raziskovala je poseben encim »urokinase«. Gojila je človeške celice, ki so pridelovale ta encim. Tako je odkrila »proencim« (predhodnika tega encima) – imenovan »prourokinase«. Dosedanji dokazi kažejo, da bi utegnilo biti ефекtno proti trombozi in celo proti širjenju raka. Ta encim razkroji krvne strdke pri pljučni emboliji, infarktu, trombozi itd.

Marija je rekla: »Ta encim je moja originalna iznajdba ter ga danes že uporabljajo več let v praktični medicini.«

Leta 1969 je v znanstvenem filmu »The Human Kidney in Culture« prikazala svojo pomembno študijo o razvoju različnih funkcionalnih elementov v kulturi človeške ledvice. Za ta film je prejela bronasto odličje na beneškem bienalu in nagrado na Mednarodnem kongresu znanstvene in didaktične kinematografije v Padovi.

Med leti 1961 in 1981 je sama ali s sodelavci v uglednih znanstvenih revijah objavila številna dognanja svojih raziskav.

Tako je objavljala v *Journal of Laboratory Clinical Medicine*, *Journal of Clinical Investigation*, *British Journal of Haematology* idr.

Poleg objav v revijah je svoje izsledke predstavila še na kakih 20 znanstvenih kongresih. Dvakrat je prikazala uspehe svojih raziskav tudi preko »Time lapse« kinematografske tehnike in dobila za film *The Human Kidney in Culture* leta 1969 drugo nagrado na mednarodnem kongresu v Padovi.

Na znanstvenem področju se je uveljavila v raziskovanju v fibrinolizi in biologiji ledvičnih celic.

Dvakrat je prikazala uspehe svojih raziskav tudi preko »Time lapse« kinematografske tehnike in dobila za to drugo nagrado na mednar. kongresu v Padovi (nov. 1969).

Njene raziskave so omogočile razvoj novih možnosti za zdravljenje bolnikov s krvnimi strdki v ledvicah, v pljučih, v možganih in v srcu. Njeno srce je na prvem mestu vedno bilo za vse, kar je bilo slovenskega. Nova Slovenija – krščanski demokrati smo na 9. kongresu stranke v Dravogradu prof. dr. Mariji Bevčar Bernik podelili naslov častna članica za življenjsko delo v podporo krščanski demokraciji ter za bistven prispevek pri ustanovitvi in delovanju Nove Slovenije. Prof. dr. Marija Bevčar Bernik je bila oseba, ki je vse življenje živela in delala z veliko ljubeznijo do domovine in slovenstva. Sama je večkrat povedala: »Izhajam iz verne, katoliške družine, ki je gradila svoj obstoj na stoletja preizkušenem stavku: Moli in delaj!«.



Slika: prof. dr. Marija Bevčar Bernik

Sama ali s svojimi sodelavci je v uglednih znanstvenih revijah objavljala številna dognanja svojih raziskav. Raziskave je večinoma opravljala sama in tudi sama iznašla njen znani encim.

**POVEZAVA Z ZNANSTVENIKI V NJENEM ČASU:**

ZANIMIVOSTI:

Mariji v zakonu z možem Jožetom žal ni bilo dano imeti svojih otrok. A se je rodovitnost njune ljubezni razlila na vse, ki sta jih podpirala in spremljala z dobro mislijo, besedo spodbude in denarnim darom. Tako sta denimo zakonca Bernik na svoj način »posvojila« 12 mladih iz Slovenije, italijanske Goriške, avstrijske Koroške in Argentine ter jim omogočila šolanje na uglednih ameriških univerzah. Kot donatorja sta podpirala mnoge organizacije, ustanove in posameznike.